



Työeläkelaitoksille

## **ELÄKKEIDEN TARKISTAMINEN SUOMEN JA KANADAN SOSIAALITURVASOPIMUKSEN MUUTOKSEN JOHDOSTA**

Kanadan ja Suomen sosiaaliturvasopimusta muutettiin lisäpöytäkirjalla 1.1.1997 lukien. Muutosta on selostettu yleiskirjeessä A 3/97. Yleiskirjettä täydennetään tällä tiedotteella.

Lisäpöytäkirjan mukaan eläkkeensaajat voivat pyytää eläkkeensä tarkistamista muutetun sopimuksen mukaiseksi. Tarkistettua eläkettä maksetaan 1.1.1997 alkaen. Tarkistusta voivat hakea henkilöt, joiden Suomen työeläkkeeseen ei ole liittynyt tulevaa aikaa mutta jotka muutetun sopimuksen mukaan voisivat sen saada eläkkeeseensä. Oikeus tulevaan aikaan voi syntyä muutetun sopimuksen perusteella, jos eläkkeensaaja oli tullut työkyvyttömäksi Kanadassa työskentelyn jatkussa.

Sopimuksen muutosta valmisteltiin samaan aikaan, kun TEL:iin lisättiin tulevan ajan edellytykseksi vaatimus 12 kuukauden työskentelystä Suomen työeläkelakien alaisuudessa eläketapahtuman ja sitä välittömästi edeltäneen kymmenen kalenterivuoden aikana. Tämä TEL:n muutos tuli voimaan 1.1.1996. Sopimuksen muutos oli kuitenkin tuolloin jo niin pitkällä, ettei säännöstä enää voitu lisätä sopimukseen. Sitä noudatetaan silti myös Kanadan sopimuksen mukaisen tulevan ajan edellytyksenä. Näin menetellään myös sovellettaessa asetusta 1408/71, vaikka tulevaa aikaa koskevaan liitemääräykseen (liite VI) ei ole viety tätä edellytystä.

Kun työeläkkeen tarkistusta haetaan Kanadan sopimuksen muutoksen perusteella, sovelletaan edellä mainittua 12 kuukauden työskentelyvaatimusta, vaikka eläketapahtuma olisi sattunut ennen TEL:n muutosta 1.1.1996. Tämä perustuu siihen, että sopimusmuutokseen perustuvan oikeuden tulevaan aikaan on katsottava syntyvän niillä edellytyksillä, jotka olivat voimassa muutoksen tullessa voimaan 1.1.1997.

25.4.1997

Esimerkki: Tarkistusta hakeva eläkkeensaaja oli tullut työkyvyttömäksi Kanadassa työskentelyn kestäessä 16.5.1990. Hänen viimeisin Suomen työeläkelakien alainen työsuhteensa oli päätynyt 15.3.1982. Koska hänellä on Suomen työeläkelakien alaista työskentelyä vähintään 12 kuukautta eläketapahtumavuotta edeltävän 10 kalenterivuoden aikana, hänen eläkkeensä tarkistetaan sopimuksen mukaiseksi tulevan ajan eläkkeeksi 1.1.1997 alkaen.

Esimerkki: Eläkkeensaaja on tullut työkyvyttömäksi Kanadassa työskennellessään 16.5.1990. Hänen viimeisin Suomen työeläkelakien alainen työsuhteensa päättyi 15.3.1975. Koska hänellä ei ole eläketapahtumaa edeltäneen viimeisen 10 kalenterivuoden aikana Suomen työeläkelakien alaista palvelusta, hänellä ei ole oikeutta sopimuksen mukaiseen tulevan ajan eläkkeeseen. Tarkistushakemus hylätään.

#### Tarkistushakemuksen tekoaika

Jos tarkistushakemus tehdään 31.12.1998 mennessä, eläke tarkistetaan 1.1.1997 lukien. Jos tarkistushakemus tehdään tämän jälkeen, eläke tarkistetaan hakemusta seuraavan kuukauden alusta.

#### Vertailu

Sopimuksen lisäpöytäkirjan mukaan tarkistettuun eläkkeeseen on oikeus edellyttäen, että eläke on näin laskettuna suurempi. Sopimuksen sanamuoto on erilainen kuin asetuksen 1408/71 voimaantulosäännöksissä. Lisäpöytäkirjan voimaantulosäännöstä sovellettaessa tarkastellaan ainoastaan Suomesta maksettavaa eläkettä. Kanadan eläkettä ei siis vertailussa oteta huomioon.